

GÖNDERİLEN: İHSAN VE MEHMET

GÖNDEREN: VASIF

Sevgili İhsan ve Mehmet:

aşağıda göreceğiniz, hazırlamayı sürdürdüğüm müze önerileri taslak çalışmasının sizleri daha yakından ilgilendiren bölümleri. Bittiği zaman tam kopyasını da yollayacağım.

Tabii ki bunlar sadece benim müzeye yaklaşma biçimlerim, başkalarını bağlamıyor.

1. Feshane projesinin bu aşamasında karşı karşıya olduğumuz en önemli mesele nasıl bir müze istediğimizdir.

Her müzenin bir hedefi, bir vizyonu, neleri değerlendirip, neleri kendisinin dışında bırakacağına dair bir yaklaşımı ve Modern/Çağdaş sanat müzelerinin de farklı biçimde yapılanan, değişik şeylerle ilgilenen farklı tipleri vardır.

Müzenin profili onun;

1. koleksiyonunu
2. sergilerinin tarz ve uzalımını
3. eğitici misyonunu
4. sivil yaşamdaki ve cemiyet içindeki rolünü belirler.

2.a. Feshane'nin bütçesi, İstanbul'un ve izleyicisinin ihtiyaçları ve konumu, Feshane binasının özellikleri gözönüne alınarak, bu binaya, bu kente ve bu finans kaynaklarına uygun optimal bir müze tarzı düşünmek zorundayız. Dünyadaki örnekleri gözönünde tutarken sınırlarımızın da bilincinde hareket etmek gerekmektedir.

b. Feshane'nin kendisi tarihi bir yapı olduğuna göre binanın orada sergilenecek işler kadar bir sergi nesnesi olduğunu unutmamak gerekiyor.

Yapılacak tüm onarım, binayı gizlemeye değil, ortaya çıkartmaya yönelik olmak zorundadır. Bu bina yoktan var edilmediğine göre, içine ikinci bir kabuk geçirmekten, tavan boylarını indirmekten, doğal ışığı yok etmekten, sütunları saklamaktan, bina içinde ayrı bir steril ve izole kutu yaratılmasından kesinlikle kaçınmak gerekir.

Elimizdeki ilk hazır sergi bu binanın ta kendisidir. Burayı gezecek ve önemli bir gelir kaynağını oluşturacak olan yabancı ziyaretçiler için de binanın olduğu gibi sergilenmesi önem kazanmaktadır.

3. Müze şu ilkeler üzerine kurulmalıdır;

1. Çağdaş (contemporary)
2. Geçici (temporary)

İçinde sergilenen eserlerden dolayı çağdaş, sürekli ve sabit koleksiyon sergilerine dayanmadığı için ise geçici olacaktır. İstanbul'un durmak bilmeyen değişkenliğine ancak böyle bir modern müze uyabilir.

Müze nasıl kurulabilir?

1. Büyük bir sabit depo alanı
2. geçici ve içi değişken sergi alanı

Bundan anlaşılan, müze koleksiyonunun değişmeyen duvarlarda sergilenmesi değil, değişik sergilerde kullanılmak üzere depoda saklanmasıdır. Sergileyeceği değişik sergiler için deponun boyutlarını büyük tutmak gerekmektedir. 1500m²'ye yakın bir depo gerekmektedir.

Sergi alanı için, nem gidericilerine, havalandırmaya ihtiyaç yoktur. Ancak depo koruma koşullarının sağlıklı olması gerekiyor.

Müzenin asıl sergi alanı 4000m²'lik alan olacaktır. Burası hareketli, demontabl duvar sistemleriyle çözülecektir. Bu duvarların yüksekliğinin en az 3.5 metre, genelde ise 5 metre olması gerekmektedir.

Tekstil müzesinde sergilenecek makinaların bir mekana sokulması yerine, makinaların genel mekanlarda, binanın eski işlevini hatırlatmak üzere bırakılarak sergilenmesi daha doğru olabilir.

Servis girişi, bina içine bir kamyon sokabilecek büyüklükte olmalıdır.

4.a. Müzenin bu finans kaynaklarıyla, cemiyetin çevresini anlamlandırma ve ayrıştırabilmesine katkıda bulunması için, neyi ve nasıl toplayacağına karar vermesi gerekmektedir. Müzenin kültür içinde yerinin ve görevinin ne olduğu belirlenmeli ve bunlar rasyonel, gerçekleştirilebilir hedeflere bağlı olmalıdır. Koleksiyon buna göre oluşturulacak ve geliştirilecektir.

Müzenin dikkatli bir şekilde ve amacın uygun toplaması gerekmektedir. Topladığını nasıl koruyacağını ve saklayacağını bilmek zorundadır.

b. Buranın bütçesi, uluslararası, yüksek değerlerden koleksiyon edinilmesine uygun değildir. Koleksiyon oluşmasında acele etmeye gerek yoktur. Alınacak uluslararası işler geçici sergilerden, hibe ve diğer az masraflı yöntemlerle olacak. Yurt dışındaki müzelerle işbirliğine girip, gelecek yıllar için, ödünç alma prensipleriyle çağdaş sanat yapıtları belli dönemler için sergilenebilir.

c. Türk sanatçılarından oluşturulacak koleksiyon daha da sorunlu olacaktır. Bu müzenin çağdaş Türk görsel sanatlarının tarihini yazması gerekmemektedir. Buna rağmen, bir uzman kadronun çizeceği çatı doğrultusunda, neye ağırlık vereceğinin bilincinde bir koleksiyon edinimine gitmek gerekiyor. Bu koleksiyon, izole bir biçimde, kendi değerlerini sadece kendinden alan çağdaş Türk sanatı şeklinde sürekli gösterimde olmayacaktır. Depoda saklanacak ve gereken sergilerde izlenecek. Müzenin baştan ölmemesi için sabit düzenlemeye gitmemek gerekiyor.

Müze izleyicileri bugün dünyanın her yerinde olduğu gibi İstanbul'da da turistler olacaktır. İnsanlar buraya çağdaş Türk sanatı görecek diye değil, binayı, ilginç ve ayırışma teşkil eden sergileri izlemek için gelecekler.

5. Müzenin İşletilmesi / Sanatsal

a. Müze danışmanları:

1. Resim, heykel ve enstelasyon
2. Desen, baskı, grafik
3. Mimari, endüstriyel tasarım, çevre tasarımı, kent araştırmaları
4. Fotoğraf, film, video ve İletişim Sanatları
5. Günlük yaşam ve nesnelere

b. Müzenin temel hedeflerinden biri burada yaşayan ve burayı gezenlerin, insani deneyimlerine nitelik katmaktır.

Müze enformel bir eğitim kurumu olma potansiyelini değerlendirmek zorundadır ve buna yönelik bir program çıkartılmalıdır.

Burada eğitimin kişiye yönelik spontane bir şekilde olduğunu, insanların düşünme ve görme fırsatlarını zenginleştirdiğini anlatmanın yolları bulunmak zorundadır.

1. Çocuklar için programlar
2. Öğrenciler ve yetişkinler için programlar
3. Müze ve sergi turları
4. Aylık programlar hazırlanması
 - a. panel ve konferanslar
 - b. seminer
 - c. Eğitsel film ve video programları

5. Müze gönüllüleri programı

6. Yüksek eğitim kurumlarıyla kurulacak ilişkiler, ortak çalışmalar.

6. Akademik araştırma bir müzenin vazgeçilmez bir parçası olacaktır. Bu yönde diğer akademik kurumlarla ortak çalışmalar yapılmak üzere bir birim oluşturulmalıdır. Bu birim içinde aynı zamanda arşiv ve dökümantasyonu da kapsayacaktır.

Müze idaresine akademik kurum temsilcilerini katmak yerine, bu kurumlarla müze içi eğitim, araştırma ve sergiler konusunda ortak çalışmalar yapmak üzere, var olan birimler yoluyla temas ve bağ kurulmalıdır.

FESHANE ÖNERİLERİ / BÖLÜM 1

Vasıf Kortun, sahife